

Ärende: VN/21641/2023

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och av yrkeshögskolelagen

Lausunnonantajan lausunto

Kommentarer om utkastet till proposition

Propositionen kommenteras i de nedanstående punkterna.

Remissinstansens synpunkter på återinförandet av handlägningsavgiften för ansökan

Svenska handelshögskolan stöder återinförandet av handlägningsavgiften för ansökan med tanke på mängden ansökningar som lämnas in för högre utbildning. Högskolan föreslår att intäkterna används både till att stöda utvecklingen av Studieinfo-tjänsten och även att stöda högskolorna där högre kostnader har uppstått för att behandla de stora mängderna ansökningar.

Handlägningsavgiften kommer inte att lösa problematiken med köer och internationella studenter som tar emot studieplatser utomlands, däremot kan handlägningsavgiften begränsa antalet oseriösa ansökningar.

Tidtabellen för handlägningsavgiftens ikraftträdande är stram, förändringen kräver att det finns tekniska lösningar i bruk redan under hösten 2024 eftersom högskolorna har flexibla antagningar för utbildning som inleds hösten 2025 redan i november 2024.

Remissinstansens synpunkter på ändringarna i uppdragsutbildningen

Inga kommentarer.

Remissinstansens synpunkter på höjningen av läsårsavgifterna

Lagförslaget i dess nuvarande form kan leda till att det inte längre erbjuds stipendier till avgiftsskyldiga studenter. Utan stipendier för läsårsavgiftsskyldiga studenter är Finland inte internationellt konkurrenskraftigt.

Det finns variationer mellan hur universiteten tolkar att kostnaderna för att ge en utbildning ska räknas. UKM's definition kan som det hänvisas till på sid 29 i det finskspråkiga materialet, kan ge vissa principer för uträkningen men universiteten måste autonomt kunna beräkna de exakta kostnaderna genast när lagändringen träder i kraft.

Remissinstansens synpunkter på den ändring som syftar till att förhindra kringgående av läsårsavgifter

Det är befogat att förhindra studenter att kringgå läsårsavgifter genom att förändra sitt uppehållstillstånd mitt under en pågående utbildning. Potentiella sökande till Finland bör informeras i god tid om förändringarna gällande betalningsskyldigheten.

Som lagtexten nu är skriven kommer förändringarna gällande tolkningen av läsårsavgiftsskyldigheten att beröra redan inskrivna studenter som nu är befriade från läsårsavgiften på grund av uppehållstillståndstypen har förändrats från det att de ursprungligen inledde sina studier i Finland. Svenska handelshögskolan föreslår att lagändringen i §10 mom2. träder i kraft för studenter som antas 1.8.2024 eller därefter. Det är oskäligt att tillämpa lagen på redan inskrivna studenter eftersom de inte haft möjligheten att förbereda sig på att definitionen på läsårsavgiftsskyldighet kan förändras under en pågående utbildning.

Denna förändring i hur läsårsavgiftsskyldigheten tolkas kan leda till att färre internationella personer med en avlagd utbildning i Finland väljer att vidareutbilda sig på en högre nivå i Finland och exempelvis göra sin magisterexamen i Finland efter några år i arbetslivet.

Remissinstansens synpunkter på utvidgningen av rätten att få uppgifter

Rätten att få uppgifter underlättar högskolans arbete gällande uttagande av läsårsavgifter och behandling av stipendier. Högskolans administrativa arbete får inte öka med anledning av att högskolan kan få uppgifter om studerandes uppehållstillståndssituation.

Borgar Ida
Hanken Svenska handelshögskolan